

ע"פ 5958/13 - גיא שרגא סבג נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5958/13

לפני:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: גיא שרגא סבג

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 26.6.2013 בת"פ 3155-08-12 שניתן על ידי
כבוד השופט א' ביתן

תאריך הישיבה: ט' בתמוז התשע"ד (7.7.2014)

בשם המערער: עו"ד חן בן-חיים

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט ס' ג'וראן:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט א' ביתן) בת"פ 3155-08-12 מיום 26.6.2013, במסגרתו הושת על המערער עונש של שלוש שנות מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי.

כתב האישום

2. המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)(ג) לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) ובעבירה של ניסיון להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א)(ג) לפקודה וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, זאב קובי צפוני (להלן: קובי) הוא אחיו של המערער ומרצה עונש מאסר בפרו בגין עבירות סמים. במועד שלא ידוע למשיבה, שלח קובי חבילה המכילה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 453.28 גרם מפרו לישראל. החבילה מוענה לאימם שלו ושל המערער אשר שהתה באותה עת בבית חולים. ביום 19.7.2012 תפסה המשטרה את החבילה, הוציאה את תכולתה והשאירה בה חלק מן הסם במשקל של 45.46 גרם. ביום 24.7.2012 הגיע המערער למזכירת היישוב לאחר שזו הודיעה לו כי התקבלה חבילה עבור אמו. בודעו שהחבילה מכילה סם, אסף את החבילה אל רכבו ואז נעצר על ידי המשטרה.

גזר הדין בבית המשפט המחוזי

3. בהוראת בית המשפט המחוזי, נערך תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער. מן התסקיר עלה כי המערער הוא בן 29, גרוש ואב לשלושה ילדים, שניים מהם מבת זוגו הנוכחית. עולה גם כי המערער התגייס לצבא ושירת שירות מלא במשמר הגבול, לאחר מכן שירת כארבע שנים בשירות קבע וכשנתיים במשרד הביטחון. שירות המבחן התרשם כי המערער בעל יכולות וכישורים לתפקוד תקין; כי הוא גילה אחריות בתחום המשפחתי והתעסוקתי וזוהי מעורבותו הראשונה בפלילים. מצד שני, שירות המבחן התרשם כי המערער לקח אך אחריות חלקית על מעורבותו בביצוע העבירה; שלל צורך בהתערבות לשינוי; תופס את עצמו כקורבן של הקשר בינו לבין אחיו ומתקשה בהצבת גבול בקשר שלו עמו. על כן, שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו של המערער והמליץ על ענישה מוחשית שתחדד עבורו את השלכות ביצוע העבירה ומשמעויותיה.

4. ביום 26.6.2013 נגזר דינו של המערער. בית המשפט עמד על חומרת העבירה בה הורשע המערער ועל מדיניות הענישה המחמירה בעבירות סמים. בית המשפט ציין כי המערער החזיק בסם שהוא מן הקשים - קוקאין - ובכמות גדולה, דבר אשר הופך את העבירה לחמורה במיוחד, לנוכח הפגיעה הצפויה בערכים המוגנים בעבירה. מנגד, בית המשפט נתן משקל לכך שהמערער לא היה מעורב בשלבים המוקדמים של ייבוא הסם וכי בפועל הסמים נתפסו ונמנעה הפצתם. לנוכח האמור, בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שנע בין שנתיים לשש שנות מאסר בפועל. בתוך מתחם העונש בית המשפט נתן משקל לנסיבותיו האישיות של המערער; היותו אב לשלושה ילדים; הקשר המורכב עם אחיו; מצבה הקשה של אמו; גילו הצעיר; היותו אדם נורמטיבי שעובד למחייתו; הודאתו וחרטתו על מעשיו והעובדה שזו הסתבכותו הראשונה בפלילים. מנגד בית המשפט ציין כי המערער לקח אחריות חלקית על מעשיו וכי הוא מפחית מחומרת העבירה בה הורשע. לנוכח האמור, גזר בית המשפט המחוזי על המערער את העונשים שפורטו בפסקה 1.

הערעור

5. בכתב הערעור נטען כי העונש שהוטל על המערער הוא חמור ואינו הולם את חלקו בביצוע העבירה. נטען כי בית המשפט לא נתן משקל מספק לכך שהמערער אינו הרוח החיה בתיק, וכי הוא פעל תחת השפעת אחיו עליו ומתוך רצון לרצות אותו. עוד נטען כי אף שביט המשפט מנה בגזר דינו את נסיבותיו האישיות של המערער ובכללן שירותו הצבאי ותרומו לחברה, בסופו של יום לא ניתן להן משקל מספק. כן נטען כי לא ניתן משקל לפגיעה הצפויה במערער בעקבות מאסרו, בין היתר, לנוכח מצבה הקשה של אמו ובהיותו המטפל בה.

6. בדיון מיום 7.7.2014, באת כוח המערער טענה לפנינו כי הפסיקה שצוינה בגזר דינו של בית המשפט המחוזי ואשר על בסיסה נקבע מתחם העונש אינה תואמת את נסיבות המקרה הנוכחי. לשיטתה, באותם מקרים הנאשם היה הרוח החיה בתיק, דובר בכמויות גדולות במיוחד של סם, ולא הוגש תסקיר שירות מבחן בעניין הנאשם. נטען עוד כי בפועל נמנע הנזק והסם לא הופץ. באת כוח המערער טענה עוד כי המערער לקח אחריות על מעשיו וכי הוא עובד על שיקום עצמו.

7. מנגד, באת כוח המשיבה ביקשה לדחות את הערעור, וטענה כי העונש שהוטל על המערער אינו חורג מרמת הענישה הנהוגה במקרים דומים. הודגש כי מדובר בכמות מאוד משמעותית של סם מסוכן כאשר המטרה הייתה להשיג כסף תמורתו. נטען עוד כי בית המשפט נתן משקל לעובדה כי המערער לא היה מעורב בשלבים המוקדמים של ביצוע העבירה.

תסקיר שירות מבחן

8. ביום 30.6.2014 הוגש תסקיר שירות מבחן משלים בעניינו של המערער. מן התסקיר עולה כי המערער נמצא כיום באגף אסירי עבודה, מועסק בכלא ותפקודו והתנהגותו מתוארים כתקינים. עולה עוד כי הוא נפגש לשיחות פרטניות עם עובדת סוציאלית שהתרשמה כי הוא אדם מאורגן ובעל יכולת לכבד גבולות. עולה גם כי המערער סיים לאחרונה קבוצת "מסע חיים" בה שיתף פעולה באופן חיובי, מתמיד בפעילויות חינוך, משתף פעולה עם גורמי הטיפול ומנצל את ריצוי העונש לשיקומו האישי. נוכח האמור, שירות המבחן המליץ, כחיזוק לתהליך אותו עובר המערער, לשקול הקלה מסוימת בעונשו.

דיון והכרעה

9. אין בידינו לקבל את הערעור. כידוע, ערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שקבעה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים (ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (29.1.2009); ע"פ 7563/08 אבו סביח נ' מדינת ישראל (4.3.2009); ע"פ 7439/08 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2009); ע"פ 9437/08 אלגריסי נ' מדינת ישראל (12.5.2009)). העונש שנגזר על המערער במקרה הנוכחי אינו חורג מרמת הענישה הנהוגה בעבירות מן הסוג שביצע. כך למשל, בע"פ 810/11 בורגרקר נ' מדינת ישראל (30.5.2011), נגזר עונש של שלוש שנות מאסר בגין החזקת 59 גרם הרואין. ערעור שהגיש המערער לבית המשפט העליון נדחה. ציינתי באותו מקרה כי "העונש שנגזר על המערער נמצא באופן מובהק בתוך מתחם הענישה המקובל". בדומה, בע"פ 5374/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל

(9.1.2013), נדחה ערעור על חומרת עונש של שלוש שנות מאסר בגין החזקת 43 גרם קוקאין. פסק הדין אותו הגיש המערער בדיון - ע"פ 11469/05 מדינת ישראל נ' עייש (16.5.2006) (להלן: עניין עייש) - אינו יכול לסייע בענייננו ודומה כי הוא לא בבחינת הכלל. באותו מקרה, הנאשם נתפס כשהוא מחזיק ב-195 גרם קוקאין. בית המשפט המחוזי קיבל את המלצת שירות המבחן והטיל עליו שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והחמיר את עונשו לשנתיים מאסר בפועל. בית המשפט ציין כי "עונש זה שאותו גזרנו על המשיב הינו מתון ואין בו משום מיצוי הדין עימו". מעבר לכך, הכמות הרבה של הסם שהייתה בחבילה במקרה שלפנינו - היא כשלעצמה טעם להבחין בין המקרה הנוכחי לבין עניין עייש. אשר לחלקו של המערער בביצוע העבירה, בית המשפט הניח לטובת המערער כי הוא לא היה מעורב בשלבים המוקדמים של ביצוע העבירה ושקל זאת לקולה. גם העובדה שלא נגרם נזק בפועל וכי בסופו של יום הסם נתפס על ידי המשטרה ולא הופץ הובא בחשבון על ידי בית המשפט.

10. טענותיו של המערער ביחס להעדר התחשבות מספקת מצד בית המשפט המחוזי בנסיבותיו האישיות - דינן להידחות. השיקולים עליהם מצביע המערער לא נעלמו מעיניו של בית המשפט המחוזי וניכר כי הוא נדרש להם בגזר דינו (פסקה 12 לגזר הדין). בית משפט זה ציין לא אחת כי בעבירות סמים מן הסוג הזה יש לייחס אך משקל קטן לנסיבותיו האישיות של הנאשם. כך, בע"פ 4381/05 אבו זקיקה נ' מדינת ישראל (12.7.2006), בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם ארבע שנות מאסר בגין החזקה של 100 גרם הרואין. באותו מקרה, הנאשם היה בן 27, מצבו הכלכלי קשה, נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו, ושירת בצבא. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש תוך שהוא מציין "בנוגע לנסיבותיו האישיות של המערער, קשות ככל שיהיו - בעבירות סמים מסוג זה, יש לייחס להן את המשקל השולי ביותר". אשר לתהליך השיקום אותו עובר המערער, אמנם אין להקל ראש בחשיבותו של אינטרס השיקום המיועד להיטיב עם הנאשמים ועם החברה כולה, אולם, במקרה הנוכחי המעשה הוא חמור והעונש מצוי ברף הענישה הנהוגה ואין מקום להתערבותנו בו. תקוותנו היא שבמהלך תקופת ריצוי העונש ואחריה, מגמת השיקום, עליה הצביע שירות המבחן בתסקירו העדכני לבית משפט זה, תבוא לידי ביטוי מעשי בחייו של המערער.

11. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, ב' באב התשע"ד (29.7.2014).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט